

stol, altsaa ved den Dom, der fældes af Skolekommission og Sogneraad, men som bliver frikendt af Appellinstansen? Jeg mener, det vilde være uheldigt at sige til vedkommende Lærer: Ja, nu sidder du jo i dit Embede; du er ikke afskediget, bliv du derfor kun ved at virke dér. Jeg tror, det vilde være i høj Grad uheldigt, fordi den Strid, der har været paa Sagens første Stadium, har medført, at det Tilidsforhold, som bør bestaa mellem Læreren og Distriktets Beboere, er nedbrudt, og det vilde være meget vanskeligt at faa det oprettet igen. Lærerens Virksomhed paa det Sted vil derfor nødvendigvis mislykkes i Fremtiden, og Beboerne vilde sikkert være meget kede af atter at blive paatvunget vedkommende Lærer. Jeg finder derfor, at det vilde være bedre, om en saadan Lærer kunde komme hen at virke et andet Sted. Han har jo faaet den Oprensning, at han er frikendt ved Appellinstansen, og det forekommer mig derfor, at naar en saadan Mand fik et passende økonomisk Vederlag, vilde han kunne fortsætte sin Virksomhed andetsteds. Det Vederlag, jeg kunde tænke mig at yde til en først afskediget og senere frifunden Lærer, kunde f. Eks. sættes til 2 Aars Gage, hvoraf Kommunen betalte Grundlønnen plus Værdien af Bolig og Brændsel, Have, Accidenser o. s. v., medens Staten i de 2 Aar betalte de Lønnings-tillæg, som han ifølge sin Alder er rykket op til. Det forekommer mig, at der ikke er Grund til helt at fritage Kommunerne. Nu er Stillingen jo saa overordentlig let for Kommunerne, og de kan sagtens være raske til at afskedige en Lærer, fordi det Offer, der er paalagt Kommunerne, er saa overordentlig ringe. Læreren skal have udbetalt efter § 8 for det første Løn for den Maaned, hvori han afskediges, og endvidere 4 Maaneders Løn bagefter og har Ret til at blive boende i Lærerboligen i 6 Uger. Det Offer, Kommunerne skal bringe nu, er altsaa ret ubetydeligt, saa det er ikke noget Under, at de kan være raske i Vendingen til at afskedige en Lærer. Pensionsbyrden har Kommunerne jo ikke noget at gøre med, idet den bliver lagt over paa Staten. Men jeg synes, at naar en Kommune har foretaget en Afskedigelse, som bliver underkendt af Appellinstansen, er det ogsaa rimeligt, at vedkommende Kommune er med til at bære de Ofre, som det anses for nødvendigt at yde den afskedigede Lærer.

Lærerne befinder sig for Øjeblikket i en næsten fortvivlet Stilling. De har ny-

lig haft et Ombudsmøde, hvor de har vedtaget en Række Resolutioner. En af disse Resolutioner gaar ud paa, at de fraraader deres Kolleger at søge Embeder, som bliver ledige paa Grund af Afskedigelser efter § 8; det vil altsaa sige, at man iværksætter en Boykotting overfor disse Embeder. Hvorvidt Lærernes Organisation er stærk nok til at gennemføre en saadan Boykotting, ved jeg ikke. Det første Forsøg, der er gjort i saa Henseende, synes jo ikke at have haft Held med sig for Lærernes Vedkommende. Men det er nok muligt, at Lærerne, der har en meget stærk Organisation, er i Stand til at gennemføre Boykottingen. Jeg tror, det vilde være i høj Grad uheldigt, om en saadan Boykotting blev praktiseret i stor Udstrækning i vort Land. Det vilde navnlig være uheldigt for de Børn, som den kommer til at ramme, og som man altsaa ikke kunde skaffe Lærere til. Det vilde være en meget uheldig Tilstand, saa længe den kom til at bestaa.

En anden Følge af § 8 er den, at Lærerne paa deres Ombudsmøde har besluttet ikke at ville afholde noget Jubilæum i Aar. Vi ved, at det er Hundrede Aars Jubilæet for Skoleloven af 1814, og vi har her i Rigsdagen med Glæde bevilget 12,000 Kr. til Afholdelse af Udgifterne i Anledning af de Festligheder, man paatænkte; men nu har Lærerne, som sagt, paa deres Ombudsmøde vedtaget ikke at ville afholde nogen Fest. Jeg beklager i høj Grad, at Lærerne har gjort dette, skøndt jeg kan godt forstaa de Følelser, som har været raadende, den Gang Lærerne tog denne Beslutning. Men alligevel beklager jeg den, fordi jeg mener, at denne Jubilæumsfest er en Fest af en ganske sjælden Art og en Jubilæumsfest, som vistnok mere end nogen anden Fest, mere end andre Minder kunde have samlet hele den danske Befolkning. Det var dog i Virkeligheden et uhyre Fremskridt, der skete paa Skolevæsenets Omraade for 100 Aar siden; og var der noget, som var værd at mindes i vort Folks Historie, synes jeg, at det var den Begivenhed, at vi fik Skoleloven af 1814. Men herved er sikkert ikke noget at gøre i Øjeblikket; naar Lærerne ikke selv vil deltage i en saadan Fest, er det ikke rimeligt, at den paa anden Maade vil kunne gennemføres.

Vi tillader os altsaa at stille følgende Forespørgsel til den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet: „Agter Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet i indeværende Rigsdagssamling at fremsætte Forslag til Lov om Tilføjelse til § 8